

LEDER

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Idrættens vigtigste pejlemærke

I dette nyhedsbrev præsenterer vi de 'officielle hovedtal' for danskernes deltagelse i sport og motion med udgangspunkt i den landsdækkende undersøgelse 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011'.

Undersøgelsen blandt 6.000 børn og voksne indeholder langt flere oplysninger, end der er plads til i dette nyhedsbrev og i selve grundrapporten 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011', som fra i dag er i handlen. Bogen kan med fordel bestilles via de gængse internetboghandlere.

I de kommende måneder og år vil vi dykke endnu længere ned i datamaterialet og udarbejde notater og temaer, som kan gøre os klogere på forskellige aspekter af danskerens idrætsdeltagelse – og idrætsforbrug. Solide nøgletal om tendenserne i idrætsdeltagelsen er det vigtigste pejlemærke for planlægning og udvikling af fremtidige strategier i såvel foreninger og idrætsorganisationer som kommuner og idrætsfaciliteter.

Tallene kan dog langt fra stå alene. Hvis de virkelig skal have en positiv effekt på forskellige målgruppers adgang til sport og motion, kræver det villighed og kapacitet blandt idrættens mange aktører til at reflektere over tallene og agere. Skal man bedømme på udviklingen i idrætsdeltagelsen, er denne villighed og kapacitet langt hen ad vejen til stede i Danmark. Idrætsdeltagelsen – især blandt voksne – stiger støt, og dér, hvor tallene afslører udfordringer i forhold til særlige målgrupper, frafald eller strukturelle skævheder, synes der at være en stor grad af vilje til at lede efter bedre løsninger.

fortsættes...

Indhold:

- Flere voksne dyrker idræt
- Fodbold og motionsløb dominerer
- Play the Game til Aarhus
- Kan samfundsansvar gå for vidt?
- Rundt om Idan
- Slaraffenland for jurister

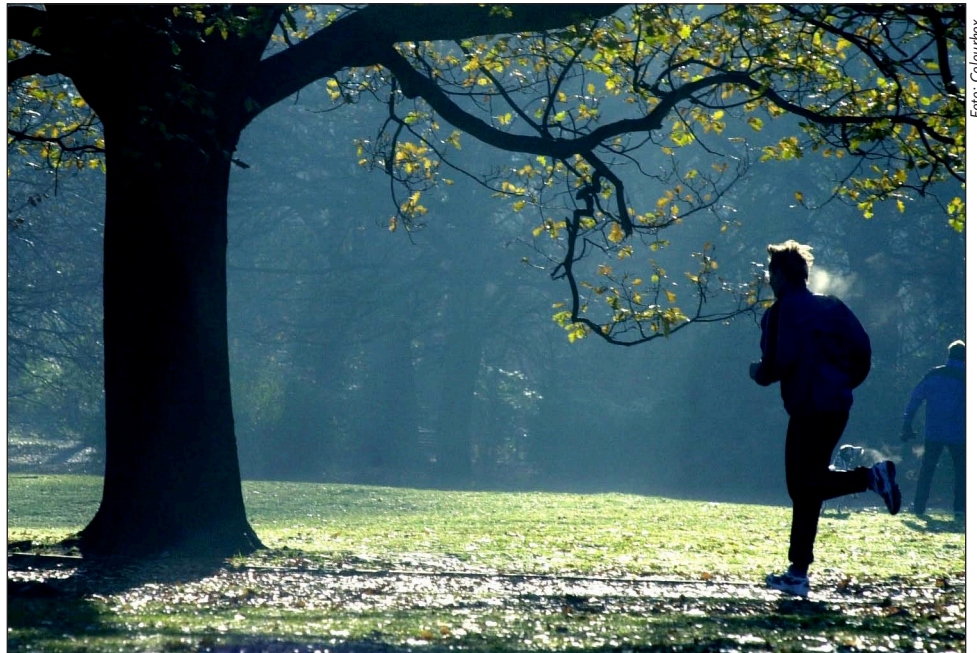

Foto: ColourBox

Aldrig har flere voksne dyrket idræt i Danmark godt hjulpet frem af løbebølgen.

Flere voksne dyrker idræt – børnene bliver mere kræsne

Sports- og motionsaktiviteter er udbredt blandt en stadig større andel af danskerne. Men der er samtidig tegn på, at især børnene fordeler deres aktivitet på færre idrætter i forhold til tidligere.

Af Trygve Buch Laub,
Idrættens Analyseinstitut

'Dyrker du normalt motion/sport?'. Det spørgsmål er som led i undersøgelsen 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' blevet besvaret af 6.000 danskere.

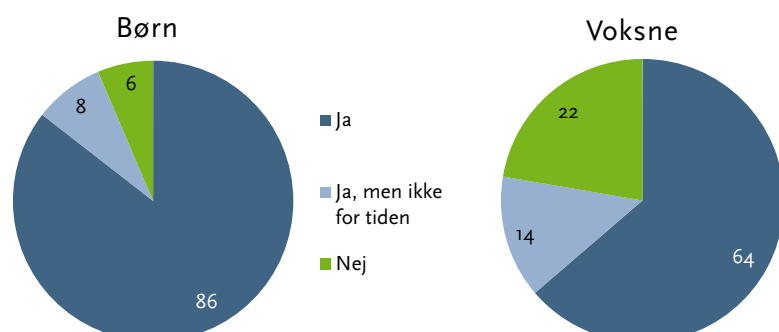
Resultaterne viser, at en stadig større del af befolkningen ser sig selv som normalt idrætsaktive, hvor 'normalt' for næsten alles vedkommende betyder, at man

er aktiv som minimum én gang om ugen.

Blandt voksne danskere over 16 år svarer 64 pct. således ja til normalt at dyrke motion/sport, mens lidt mere end hver femte (22 pct.) svarer nej. De resterende 14 pct. placerer sig i en mellemkategori, som svarer 'ja, men ikke for tiden' til spørgsmålet om idrætsaktivitet. I denne gruppe findes en del flere kvinder end mænd, hvilket i høj grad skyldes, at en del

fortsættes...

Figur 1: Dyrker du normalt motion/sport? Pct.

Artiklerne om tendenserne i danskeres motions- og sportsvaner i dette nyhedsbrev vil til dels allerede være kendt stof for mange engagerede idrætsledere. Men samtidig ved vi af erfaring, at mange politikere, mediefolk, lokale foreningsledere og andre, som ikke dagligt forholder sig strategisk til idrætsdeltagelsen, til stadighed bliver overraskede over tallene, som langt fra ligner billedet fra massemedierne.

Derfor har vi valgt at bringe de helt grundlæggende tal endnu engang. Vi kan kun opfordre lokale foreninger, halvbestyrelser, kommunalpolitikere med ansvar for at skabe gode rammer for idræt til at drøfte grundbogens tal på næste udvalgs-møde og overveje, om de giver anledning til strategiske beslutninger for fremtiden.

Det er nemlig den samlede mængde af små og store beslutninger i idrætslandskabet, der samlet giver Danmark en i international sammenhæng meget høj idrætsdeltagelse, som godt kan blive endnu højere i de kommende år.

Tak til Lokale og Anlægsfonden, DGI, DIF, Kulturministeriet, Firmaidrætten og Team Danmark for økonomisk støtte til undersøgelsen.

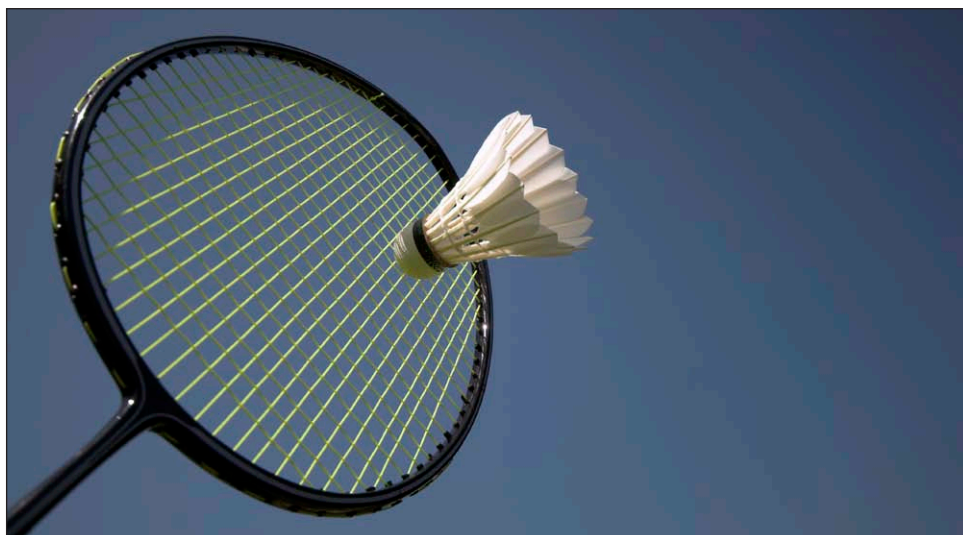

Foto: Colourbox

kvinder holder pause fra idrætten i forbindelse med barsel. Herudover er der ikke nævneværdige kønsforskelle i den overordnede idrætsdeltagelse blandt voksne.

De 64 pct. idrætsaktive voksne udgør en markant stigning fra 56 pct. i den foregående undersøgelse fra 2007. Undersøgelserne er begge foretaget af Idrættens Analyseinstitut på meget sammenligneligt grundlag og giver derfor udmærkede muligheder for at belyse, hvordan idrætsvanerne i den danske befolkning har udviklet sig over årene.

Farvel til hængekøjen?

Det er især de 30-40-årige, som er blevet mere idrætsaktive siden den forrige undersøgelse i 2007. Det giver anledning til at genoverveje den såkaldte 'hængekøje-effekt', som undersøgelsen dengang beskrev, og som skyldtes, at den lavere idrætsdeltagelse i befolkningsgrupperne fra 25 til 55 år havde en skål- eller hængekøjeform i grafiske fremstillinger.

I 2011 er den tydelige sammenhæng

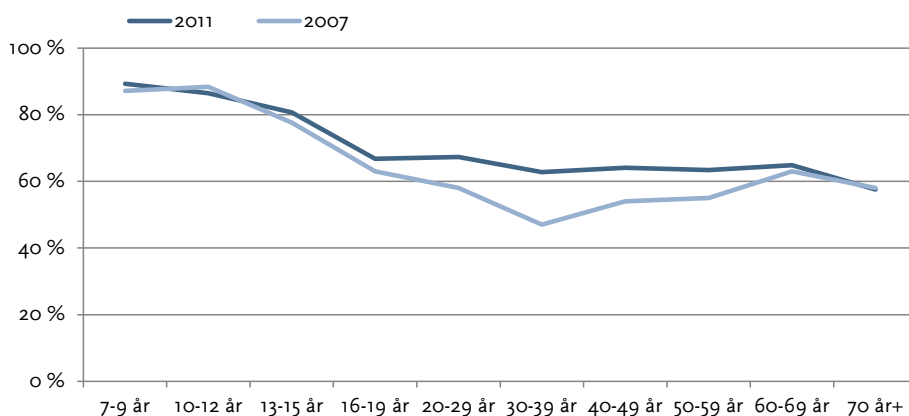
mellem alder og idrætsaktivitet forsvundet. Med undtagelse af de ældste over 70 år er deltagelse i motion og sport stort set lige udbredt blandt alle voksne. Men de idrætsaktive i 20'erne, 30'erne og 40'erne er samtidig dem, der bruger mindst tid på idræt, og de er aktive færre gange i løbet af en uge end andre aldersgrupper.

Så selvom idrætsdeltagelse er næsten lige udbredt på tværs af aldersgrupper, viser undersøgelsen, at idrætsvaner stadig i høj grad hænger sammen med de personlige og praktiske forhold i forskellige livs-faser, og især yngre voksne har ofte travlt med børn og karriere og derfor mindre tid til idræt i hverdagen.

Undersøgelsen går også i dybden med sociale baggrunde og illustrerer, hvordan der også i 2011-tallene er en klar sammenhæng mellem eksempelvis uddannelse og idrætsdeltagelse. Selvom idrætten favner bredt i den danske befolkning og inkluderer op mod to tredjedele af de voksne danskere i ugentlige aktiviteter, er der

fortsættes...

Figur 2: Andel idrætsaktive. Fordelt på alder. Pct.

Idrætsaktive er folk, der har svaret 'ja' til normalt at dyrke motion/sport. Bemærk, at det markante dyk i andelen af idrætsaktive i de tidlige voksenår, den såkaldte 'hængekøje', er forsvundet i 2011.

NYT FRA IND- OG UDLAND

Foto: Colourbox

Jumpfood skal ændre madvaner

Aktørerne bag projektet 'Sund mad i IdrætsLivet' (SMIL) præsenterede på en konference i Nørrebrohallen den 30. januar et helt nyt madkoncept, Jumpfood, som skal gøre det muligt for landets idrætsfaciliteter at markedsføre og sælge en række sunde og indbydende madretter som alternativ til friture, slik og franske hotdogs.

Projektet inkluderer fem 'fyrtårnshaller', der skal ændre deres madudbud, indretning og strategi for cafeteria-driften i idrætsmiljøet, mens yderligere 25 'frontløbhaller' deltager i Jumpfood-konceptet.

Som led i projektet har Kræftens Bekæmpelse gennemført en undersøgelse af madudbuddet og holdningen til sund mad i landets kommuner og idrætshaller.

Analysen viser, at der er lang vej igen til sund mad i idrætslivet. Langt under halvdelen af de deltagende haller i undersøgelsen vurderer, at de overvejende udbyder et sundt madudbud i deres cafeteria. På projektets hjemmeside www.jumpfood.dk kan man læse mere om konceptet og hente forskellig viden og inspiration om sund mad i idrætslivet.

Europæiske klubber har røde tal

Trods den internationale økonomiske krise fortsætter indtægterne med at strømme ned i de europæiske fodboldklubbers kasser. Alligevel havde lidt over halvdelen af alle 734 klubber i de bedste europæiske ligaer røde bundlinjer i 2011, konkluderer UEFA i sin seneste 'Licensing Benchmarking Report', der tager temperaturen på europæisk klubfodbold.

Klubberne i alt havde indtægter for 13,2 mia. euro svarende til knapt 100 mia. kroner. Det er en lille fremgang på 3 pct. sammenlignet med 2010. Men trods den høje omsætning er der kun få tegn på, at klubberne set under ét har fået bedre styr på deres økonomi.

UEFA er i gang med at indarbejde sit nye 'financial fairplay'-koncept, der fra sommeren 2013 gradvist vil skærpe kravene til klubbernes balance mellem indtægter og udgifter som en betingelse for at kunne deltage i de europæiske klubturneringer. I en simuleret beregning ud fra de seneste tre årsregnskaber vurderer rapporten, at 46 klubber fra 22 lande ud af de 237 klubber i årets UEFA-turneringer ville være i konflikt med UEFA's financial fairplay-regler.

Vinter-OL i Sochi bliver rekorddyrt

Regningen for vinter-OL i Sochi i 2014 år kan ende på cirka 275 mia. kr. eller fire-fem gange mere end oprindeligt budgetteret, viser nye fra den regeringsnedsatte kommission, der følger forberedelserne.

Dermed vil de kommende vinterlege blive dyrere end sommer-OL i Beijing, som nogle rapporter har sat til astronomiske 220 milliarder kr. inklusive investeringer i ny infrastruktur. Til sammenligning endte det nylige sommer-OL i London med at koste rundt regnet 100 mia. kr., mens vinterlegene i Vancouver i 2010 er blevet sat til lidt over 30 mia. kr., hvis man indregner diverse infrastrukturprojekter.

De rekordhøje udgifter i Sochi skyldes bl.a., at stort set alle faciliteter fra sportsarenaer til hoteller, ny lufthavn og transportsystemer opføres fra bunden som led i den russiske regering ambitioner om at gøre byen ved Sortehavskysten til et moderne vintersportscentrum efter legene.

To tredjedele af udgifterne skal ganske vist finansieres af virksomheder, men kritikere peger på, at hovedparten af disse er statsejede, og at regningen derfor i sidste ende havner hos borgerne. Desuden er korrupsionen i Rusland et massivt problem, vurderer Transparency International.

"Normalt står korrupsion for 30 pct. af udgifterne, men i Sochis tilfælde skønner vi, at det er meget højere. Sandsynligvis omkring 50 pct.," siger Yuli Nisnevich fra Transparency Internationals russiske afdeling til The Christian Science Monitors korrespondent.

Foto: Colourbox

stadig sociale skævheder. Under halvdelen (47 pct.) af danskere med højst en grundskoleuddannelse dyrker normalt motion/sport, mens næsten tre ud af fire danskere (72 pct.) med en lang videregående uddannelse gør det.

Stabilitet blandt børnene

Set i forhold til tallene fra 2007 er der også blandt børnene sket en stigning i andelen af idrætsaktive, som dog er mere moderat (og ikke statistisk signifikant) fra 84 til 86 pct. Drengene og piger er nogenlunde lige aktive, men der er en tydelig tendens til, at idrætsdeltagelsen falder allerede i de tidlige teenageår, hvor også andelen, der svarer, at de dyrker idræt 'men ikke for tiden' stiger betragteligt.

Næsten alle børn dyrker idræt i foreningsregi, og på listen over de mest populære børneidrætter dominerer klassiske foreningsidrætter som fodbold, svømning og gymnastik (læs mere i artiklen 'Fodbold og motionsløb dominerer danskernes

idræt'). Som sådan er der ikke sket de store forandringer i forhold til børnenes idrætsvaner siden 2007, hvor undersøgelsen for første gang inkluderede børn i alderen 7 til 15 år.

Men der er sket forandringer i antallet af idrætter, som hvert barn dyrker. Fra lige knap fire idrætter pr. aktivt barn i 2007 til lidt over tre i 2011. Er det et fingerpeg om, at børnene (eller deres forældre) er mere kritiske og kræsne i deres valg af idrætsaktiviteter og et resultat af øget konkurrence om medlemmerne i foreningslivet, hvor langt størstedelen af børneidrætten i Danmark foregår?

Faktum er, at en række foreningsidrætter, herunder fodbold, håndbold og gymnastik, i stigende grad satser på træning og aktiviteter gennem hele året og således rokker ved den ellers udprægede praksis at supplere udendørs idræt i sommerhalvåret med en indendørs idræt i vintermånederne.

Bestil Danskernes motions- og sportsvaner 2011

Siden 1964 er repræsentative udsnit af den danske befolkning blevet spurgt til forskellige fritidsbeskæftigelser som led i de tilbagevendende kulturvaneundersøgelser.

I 2007 blev idrætsspørgsmålene gjort til en selvstændig og stærkt udvidet undersøgelse af 'Danskernes motions- og sportsvaner' i regi af Idrættens Analyseinstitut. Dataindsamlingen til den seneste undersøgelse, 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011',

blev foretaget af SFI Survey i efteråret 2011 blandt mere end 13.000 tilfældigt udvalgte danskere, hvoraf 45,6 procent svarede.

Hovedtallene fra 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' offentliggøres nu i bogformat som en grundrapport på 152 sider. Bogen koster 200 kr. + forsendelse og kan bestilles via www.idan.dk eller de gængse internetboghandlere – ofte til lidt lavere pris. Fra maj 2013 frigives bogen til gratis download på www.idan.dk. Grundrapporten følges i løbet af 2013 op af en række supplerende delnotater og tematiske undersøgelser på baggrund af det omfangsrige datamateriale.

'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' har modtaget økonomisk støtte fra DIF, DGI, Lokale og Anlægsfonden, Kulturministeriet, Firmaidrætten og Team Danmark.

Foto: Kasper Sørensen/Flickr

Evaluering af dansk Giro-start

Den danske start af det store cykelløb Giro d'Italia var en succes, lyder konklusionen fra Sport Event Denmark efter en **evaluering** af de tre dages event i Herning og Horsens i maj 2012.

Bag evalueringen står Visit Denmark, som vurderer, at knap en halv million mennesker fulgte den danske Giro-start. Heraf var 237.000 tilskuere fra lokalområdet, mens resten kom fra resten af Danmark eller udlandet.

Analysen, som bygger på interviews med 512 tilskuere, viser, at der var stor tilfredshed med oplevelsen af cykelløbet blandt tilskuerne. Ni ud af ti angiver, at eventen i høj eller meget høj grad indfrie forventningerne, og 95 pct. oplevede god stemning under eventen.

Evalueringen kigger også nærmere på de økonomiske effekter af Giro-starten i de to værtskommuner Herning og Horsens. Den når frem til, at der i de kommuner var en turismeomsætning på 108 mio. kr. i de to kommuner. Heraf stod de udenlandske turister angiveligt for ca. 40 mio. kr. Et tal, som rapporten mener er konservativt sat.

Men regnskabet inddrager ikke, som evalueringen også understreger, udgifterne for arrangementet, hvorfor det ikke er muligt præcist at afgøre det samlede økonomiske udbytte af Giro-starten.

Idrætsjura i ny forening

Foreningen Idrætsjura har besluttet at søge en sammenlægning med Foreningen for Entertainment- og Medieret (FEMR). Håbet er, at FEMR på sin generalforsamling den 24.-25. april udvider sit virkefelt til også at omfatte sportsret.

Først efter generalforsamlingen i FEMR vil Foreningen Idrætsjura endeligt tage stilling til en sammenlægning, men planen er, at Foreningen Idrætsjuras formand, Lars Halgreen, indvælges i FEMR's bestyrelse.

Mens Foreningen Idrætsjura formentlig forsvinder, har den praktiserende advokat Jens Bertel Rasmussen åbnet et advokatkontor med decideret speciale i sportsret.

På hjemmesiden bertelsportsret.dk vil Bertil Rasmussen Advokater fremover hver uge kommentere aktuelle juridiske sager inden for sportens verden.

Læs også anmeldelsen af hans nye bog 'For sportens skyld' på side 9.

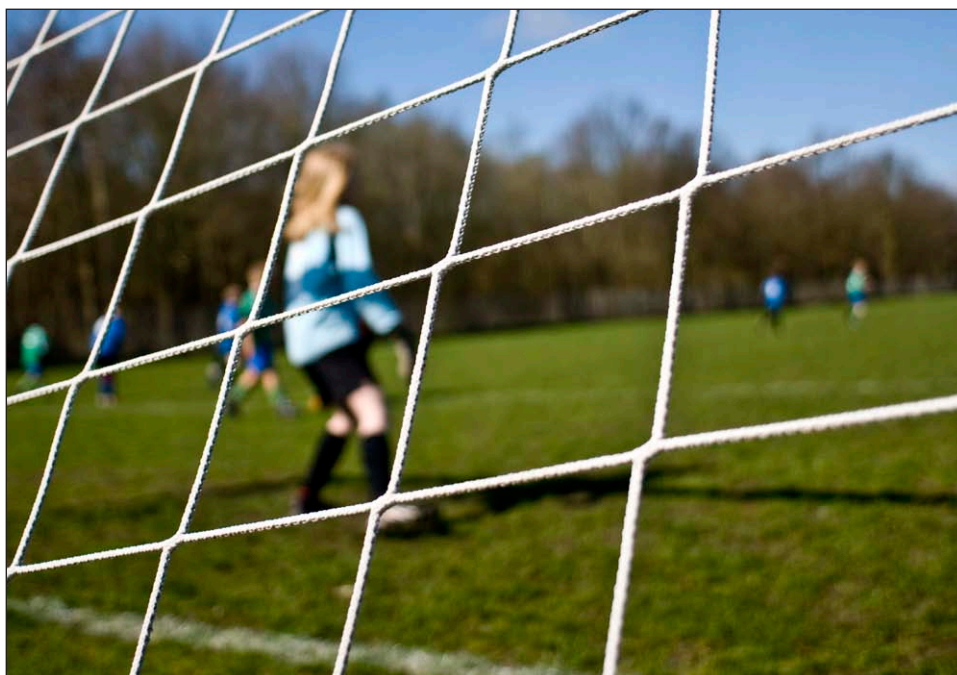

Foto: Colourbox

Næsten halvdelen af alle børn dyrker fodbold. Typisk sker det i foreningsregi.

Fodbold og motionsløb dominerer danskernes idræt

Fodbold og motionsløb er de mest populære idrætsgrene i Danmark blandt henholdsvis børn og voksne. Samtidig illustrerer de to idrætsgrene, at danskerne dyrker sport og motion i meget forskellige rammer.

Af Trygve Buch Laub,
Idrættens Analyseinstitut

Foreningsidrætten er børnenes foretrukne ramme for sport og motion i fritiden. De største børneidrætter, fodbold, svømning og gymnastik, foregår i overvejende grad i frivillige idrætsforeninger.

Der er med andre ord fortsat en stærk tradition for foreningsmedlemskab blandt børn i Danmark, og undersøgelsen 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011' fastslår, at dette forhold ikke har ændret sig i de senere år trods snak om foreningslivets udfordringer og strammere budgetter i børnefamilier.

Næsten halvdelen (46 pct.) af de 7-15-årige børn spiller fodbold. Mest udbredt er det blandt drenge, hvor 63 pct. spiller fodbold, men også næsten hver tredje pige (30 pct.) angiver at dyrke fodbold regelmæssigt (eller have gjort det regelmæssigt inden for det seneste år).

Svømning, som er nr. to på listen med 38 pct., er lige udbredt blandt drenge og piger, men klart mest populær blandt de

yngste børn. I alt 27 pct. dyrker gymnastik, som også er mest udbredt blandt de yngste 7-9-årige, hvor næsten fire ud af ti børn er aktive gymnaster. På tværs af aldersgrupper er der omtrent dobbelt så mange piger som drenge, der dyrker gymnastik.

Fra foreningsidræt til fleksibilitet

De mest populære børneidrætter har som nævnt det til fælles, at de oftest finder sted i foreninger. Faktisk skiller kun tre idrætsgrene, motionsløb, rulleskøjter/skateboard og vandreture, sig ud ved kun i meget begrænset omgang at finde sted i foreningsregi. Til gengæld er over halvdelen af børnene inden for håndbold, badminton, dans og ridning aktive i foreninger. Sammen med fodbold, svømning og gymnastik udgør de således syv dominerende foreningsidrætter for børn, som til sammen formår at rekruttere tre ud af fire 7-15-årige.

Lige uden for børnenes top ti ligger styrketræning, som dog er nr. tre, hvis man alene ser på de største børn mellem 13

fortsættes...

Foto: Colourbox

DGI sætter tal på frivilligheden

Mens regeringen forbereder sin udredning af dansk idræt, forsøger DGI at sætte kroner og øre på den samfundsøkonomiske værdi af idrætsforeningernes frivillige arbejde.

Et **notat** fra Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet, som professor Bjarne Ibsen har udarbejdet for DGI, estimerer, at frivilligt arbejde i idrætten har en værdi på mellem 12 og 17 mia. kr. årligt svarende til knap 1 pct. af det danske BNP.

Beregningerne på frivillighedens økonomiske værdi er baseret på tal fra en frivillighedsundersøgelse fra 2004, hvor de frivillige i gennemsnit angav at arbejde henholdsvis 127 og 170 timer om året afhængig af opgørelsesmetode.

Omregnet til arbejdstimer beløber det sig til mellem i alt 63,5 og 85 mio. arbejdstimer, som de frivillige lægger i idrætten. Med en timeløn på 200 kr., som cirka svarer til lønniveauet for ansatte i sociale institutioner og foreninger, giver det en samlet årlig værdi på de 12 til 17 mia. kr.

Notatet diskuterer også frivillighedens status på baggrund af flere undersøgelser og konkluderer bl.a., at det frivillige arbejde i foreningerne generelt ikke er i forfald, snarere tværtimod.

Også DIF regner på de frivillige

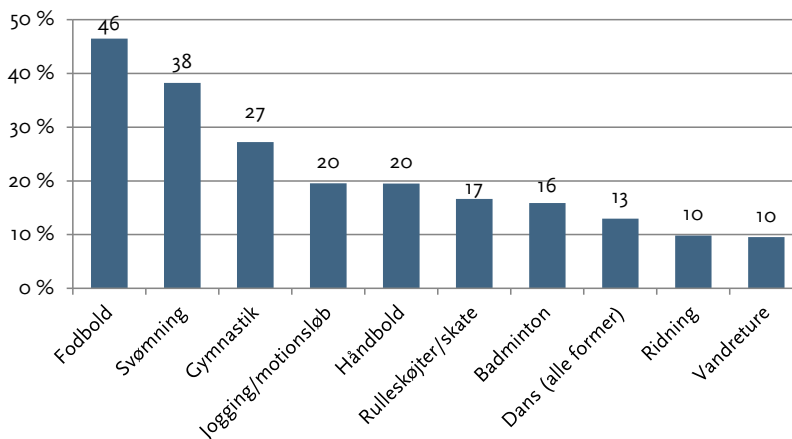
Ikke kun DGI, men også Danmarks Idræts-Forbund har haft gang i regnestoken på de frivilliges vegne.

Et andet notat, som er udarbejdet af DIF i samarbejde med Hans Bay, ekstern lektor ved Københavns Universitet, når i forhold til SDU/DGI's notat et endnu højere tal for det frivillige arbejdes værdi, da alene værdien af det frivillige arbejde under DIF skønnes at svare til 17 mia. kr.

DIF anslår det samlede antal frivillige arbejdstimer under DIF-paraplyen til at være små 60 mio., og da timesatserne for ledere og trænere/instruktører sættes til henholdsvis 400 kr. og 281 kr. ender den samlede værdi på 17 mia. kr.

DIF peger i sine beregninger dog på, at der er tale om estimater med en vis usikkerhed, ligesom notatet ikke tager forbehold for såkaldte dynamiske effekter, hvis det frivillige arbejde rent faktisk blev udført af lønnet arbejdskraft.

Figur 1: De mest populære børneidrætter (pct.)

Børnene er storforbrugere af de klassiske foreningsidrætter som fodbold, svømning, gymnastik, håndbold og badminton.

og 15 år. Det understreger, at danskernes idrætsvaner ændrer sig kraftigt i de tidlige teenageår, og at en faktor som fleksibilitet får større betydning med alderen.

Motionsløberne tager over

Ifølge undersøgelsen løber næsten hver tredje voksne dansker (31 pct.). Motionsløb har således i bogstaveligste forstand overhalet vandreture som de voksnes mest populære idrætsaktivitet.

Det er især danskere i 20'erne, 30'erne og 40'erne, der snører løbeskoene. En stigende andel danskere bruger løbsarrangementer som en anledning til at være idrætsaktive. Samlet set giver det indtryk af, at motionsløb og især arrangerede løbeevents har udgjort en af drivkræfterne bag disse aldersgruppers voksende idrætsdeltagelse (som beskrevet i artiklen 'Flere voksne dyrker idræt – børnene bliver mere kræsne').

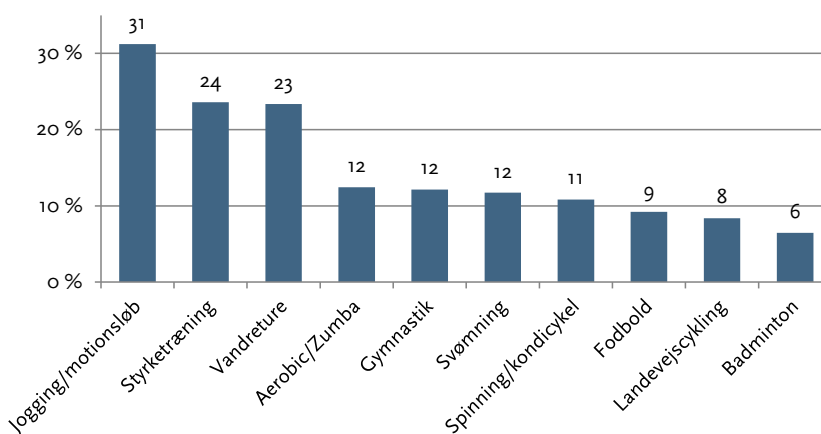
Også styrketræning er tilsyneladende

blevet mere populært end vandreture, i hvert fald blandt voksne under 50 år. Først på en femteplads blandt de mest populære voksenidrætter kommer en aktivitet, hvor størstedelen af de aktive er i foreninger, nemlig gymnastik, hvor 53 pct. af de aktive voksne er aktive i idrætsforeninger. I alt er kun tre af idrætterne på de voksnes top ti, gymnastik, fodbold og badminton, foreningsdominerede, mens det forhold sig lige omvendt blandt børnene.

De øvrige idrætter er domineret af selvorganiserede aktive, der finder tid og rum til idrætten, når det passer ind i hverdagen. Det gør sig især gældende for aktiviteter som motionsløb og udendørs cykling (ikke som transport).

Desuden finder en væsentlig del af aktiviteterne inden for styrketræning og aerobic/Zumba og spinning sted i private centre, hvor rammerne også er fleksible, og medlemskabet ikke lægger beslag på faste tidspunkter i kalenderen.

Figur 2: De mest populære voksenidrætter (pct.)

Hvor de traditionelle foreningsidrætter står i centrum hos børnene, er idrætsbilledet hos de voksne præget af selvorganiserede aktiviteter anført af motionsløb.

NYT FRA PLAY THE GAME

EU-seminar om god idrætsledelse

Play the Game sætter den 8. april fokus på god ledelse i internationale idrætsorganisationer og kampen mod korruption som vært for det internationale seminar 'The Challenge for Europe in the Governance of Sport', der afholdes i Bruxelles på Hotel Silken Berlaymont fra kl. 9-16.

Seminaret afslutter projektet Action for Good Governance in International Sports Organisations (AGGIS), hvor Play the Game med EU-støtte har samarbejdet med seks europæiske universiteter og Det Europæiske Journalistcenter om at opstille anbefalinger til, hvordan internationale idrætsorganisationer kan forbedre deres ledelse. En konkret udmøntning af arbejdet bliver værktøjet 'Sports Governance Observer', der kan bruges til at måle og sammenligne ledelseskulturen i de store idrætsforbund ud fra parametre som åbenhed og demokratiske procedurer.

"Med 'Sports Governance Observer' vil man kunne følge udviklingen i et idrætsforbund – om ledelseskulturen bliver bedre eller værre med årene – og det er hensigten at udvikle redskabet, så enhver idrætsleder skal kunne anvende det på det forbund, hun eller han har tilknytning til," siger international chef for Play the Game Jens Sejer Andersen.

En prototype på værktøjet bliver præsenteret på seminaret, der samtidig gør status over, hvor langt EU og en række andre aktører er nået i bestræbelserne på at forbedre forvaltningsskikken i idrætten.

Fire andre EU-støttede projekter om 'Good Governance in Sport' vil fremlægge deres foreløbige resultater på seminaret. Projekterne ledes af De Europæiske Olympiske Komiteer (EOC), den engelske breddeidrætsorganisation Sport & Recreation Alliance, fansammenslutningen Supporters Direct og den internationale breddeidrætsorganisation International Sport and Culture Association (ISCA).

Herudover er der tilsagn fra Ingrid Beutler fra SportAccord, det danske medlem af Europaparlamentet Morten Løkkegaard (V), som også er næstformand for parlamentets udvalg for uddannelse, sport og kultur, Darren Bailey, formand for EU's ekspertgruppe om god ledelse i sport samt Barrie Houlihan, Hans Bruyninckx, Arnout Geeraert og Michael Mrkonjic fra selve AGGIS-projektet.

Deltagelse i seminaret er gratis. Læs mere om program, talere og tilmelding på www.playthegame.org.

Play the Game til Aarhus

For første gang siden 2005 finder den internationale idrætskonference Play the Game atter sted i Danmark. Over 300 eksperter og delegerede ventes til Aarhus fra den 28.-31. oktober 2013.

Når skandaler om doping, matchfixing og korruption i idrætten når frem som nyheder til medierne, kan man i reglen være sikker på én ting: De samme udfordringer til idrætten har allerede været endevendt i årevis på Play the Game-konferencerne.

Derfor bliver det også et kig ind i idrættens fremtid, når Play the Game den 28.-31. oktober byder eksperter og delegerede fra hele verden indenfor på Helnan Marselis Hotel i Aarhus til den ottende Play the Game-konference siden 1997.

Her kan man vente at se topledere fra idrættens magtfulde organisationer i direkte debat med nogle af deres mest kompetente kritikere blandt forskere, journalister og idrætsledere.

Massive udfordringer

"International idræt har massive og grænseoverskridende problemer, og skal man finde konstruktive løsninger for fremtiden, kommer idrætten ikke uden om en åben dialog med det omgivende samfund," siger grundlægger og internationale chef i Play the Game, Jens Sejer Andersen.

Play the Game-initiativet har siden 2011 været en del af Idrættens Analyseinstitut (Idan), der i forvejen har et godt samarbejde med Afdelingen for Idræt ved Aarhus Universitet, Aarhus Kommune og Sport Aarhus Events og til daglig har en del af staben placeret hos Sektion for Idræt ved Aarhus Universitet.

"Jeg er utrolig glad for at kunne byde Play the Game-konferencen velkommen til Aarhus. Det bliver spændende at vise byen og dens alsidige idrætsliv frem for eksperter fra hele verden. Den internationale sportsverden står i disse år med en række konkrete udfordringer, der kræver gode gentænkte løsninger," siger rådmænd for Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune, Marc Perera Christensen.

En mulighed for dansk idræt

Play the Games tre seneste konferencer er afholdt i udlandet i henholdsvis Reykjavik, Coventry og Köln, men ved at vende tilbage til Danmark håber Play the Game, at danske idrætsorganisationer, forskere og journalister vil engagere sig endnu stærkere i initiativet, end de har gjort ved tidligere konferencer.

DGI støtter hvert år Play the Games internationale arbejde med 500.000 kr., og der er tradition for at de øvrige idrætsorganisationer bidrager med projekttilskud til konferencen. Direktør i Idan Henrik H. Brandt håber nu på endnu mere medspil fra den danske idrætsverdens aktører.

"Danske forbunds- og foreningsledere kan med fordel udnytte adgangen til personlige kontakter og opdateret viden om international idræts største udfordringer gennem den ofte meget intense debat på Play the Game-konferencen. Her kommer man virkelig tæt på en række store personligheder og eksperter fra den internationale idrætsdebat gennem en hel uge," siger Henrik H. Brandt, som forventer, at 300-400 journalister, forskere og idrætsledere vil deltage i Play the Game 2013.

Play the Game blev senest afholdt på sportsuniversitetet i Köln, men vender nu hjem til Danmark.

Sportsøkonomer til Esbjerg

En række af Europas og verdens førende økonomer med speciale i sport kommer til Esbjerg i dagene 19.-20. september for at deltage i European Sport Economics Associations femte årlige konference. Konferencen forventer over 100 deltagere og herunder en række af verdens førende sportsøkonomer.

Et af de bærende temaer bliver forsøget på at regulere professionel fodbold i Europa gennem Financial Fair Play-systemet, ligesom konferencen vil sætte særligt fokus på økonomien i individuelle sportsgrene og ligaer i mindre europæiske lande. Konferencens emnefelt omfatter dog også idrættens relationer til økonomi over et bredt spektrum, og danske forskere med interesse for feltet opfordres til at indsende et abstract til peer-review senest den 15. april.

Arrangør af konferencen er sports- og eventmanagementuddannelsen ved Syddansk Universitet i Esbjerg. Uddannelsen ledes af den tyske sportsøkonom Arne Feddersen, der som vært for den prestigefulde konference håber at sætte fokus på det spirende forskningsmiljø for sports- og eventøkonomi i Esbjerg og SDU's uddannelsesstilbud på feltet.

Idan/Play the Game er officiel partner for konferencen. Partnerskabet indebærer blandt andet, at der indlagt i konferenceprogrammet i Blue Water Arena i Esbjerg bliver en særlig Play the Game-session. Konferencen er åben for ikke-forskere med særlig interesse i sportsøkonomi. Læs mere om program og call for papers til konferencen på www.sdu.dk/esea2013.

Ny researcher hos Idan

Idan har fra 1. februar ansat Aline van Bedaf i en deltidsstilling som research-assistent.

Aline van Bedaf er en 26-årig hollænder med bopæl i Danmark. Hun har en MSc i Leisure, Tourism and Environment fra Wageningen University and Research Centre.

Før sin ansættelse hos Idan har hun arbejdet som studentermedhjælper og researchassistent på Mulier Instituut i Utrecht, som Idan i mange sammenhænge har et tæt samarbejde med. Blandt andet har Aline van Bedaf arbejdet med at kortlægge idrætsfaciliteter i Holland.

Foto: Colourbox

Kan samfundsansvar gå for vidt?

Analyse: DGI og DIF går en vanskelig balancegang mellem at dokumentere deres værdi for samfundet – og ikke behøve at bevise noget som frivillige organisationer.

Af Henrik Brandt, Idrættens Analyseinstitut

For femte vinter i træk kører mediernes overskrifter på finanskrisen, tab af arbejdspladser og et velfærdssamfund under pres.

Men midt i denne kolde tid viser et hurtigt kig på DGI og DIF's offentlighedsarbejde i vintermånederne, at der trods alt er håb: DIF og DGI skal nok stå klar, hvor andre skranter.

Mens Kulturministeriets udredning af idrættens økonomi og struktur kører op i gear i de kommende måneder, har også DIF og DGI trykket på speederen i agitationen for idrættens samfundsmæssige og sociale betydning.

Tal på vækst og frivillighed

"Idræt giver økonomisk vækst for 28 mia. kr.," hed det i januar på DGI's hjemmeside som opfølgning på en (noget foreløbig) rapport fra EU-Kommissionen om 'Idrættens bidrag til økonomisk vækst og arbejdspladser i EU-området'.

Idræt er dog ikke kun jobskaber og vækstlokomotiv på linje med landbruget i Europa... Idrætten er også god til det modsatte: Nemlig at udføre en masse nyttigt arbejde uden at få noget for det:

"Frivilligt arbejde i idrætten svarer til 51.000 fuldtidsjobs," hed det et par uger

senere i en anden DGI-overskrift.

Overskriften lancerede et notat om 'Frivilligt arbejde i idrætten', som DGI havde bestilt hos professor Bjarne Ibsen fra Institut for Idræt og Biomekanik ved Syddansk Universitet som en opdatering af tidligere undersøgelser på området. I notatet anslår Bjarne Ibsen, at det frivillige arbejde i danske idrætsforeninger har en værdi på 12,7–17 mia. kr. om året.

Få dage senere slog DIF kontra og fremlagde et lignende notat på en DIF-konference den 28. januar om netop idrættens sociale og samfundsmæssige værdi. DIF-notatet satte en endnu højere pris på frivillighedens værdi for samfundet.

Høj timeløn

"Frivillighed for 17 mia. kr.," lød budskabet fra DIF.

Tallet lyder som DGI's, men beløbet fra notatet, som DIF havde rekvireret hos associate professor Hans Bay fra Økonomisk Institut ved Københavns Universitet, går udelukkende på den del af frivilligheden, som foreninger under DIF leverer.

Det noget højere tal i Hans Bays notat er fremkommet gennem en højt estimeret 'timeløn' til de forskellige kategorier af frivillige, hjælpere, ledere og trænere. Hans

fortsættes...

KALENDEREN

Høring om match-fixing

20. februar 2013: Folketingets Kulturudvalg afholder en høring om matchfixing i Landstingssalen på Christiansborg den 20. februar kl. 13-16.

Høringen skal sætte fokus på matchfixing og berøre spørgsmålene: Hvor stort er problemet i dansk idræt, er det stigende, og hvad gøres der for at imødegå problemet?

Høringen vil være opdelt i to blokke med fokus på henholdsvis, hvordan relevante parter i Danmark arbejder med at imødegå matchfixing både nationalt og internationalt, samt et par oplæg fra europæiske parter om bekæmpelsen af matchfixing på europæisk plan.

Idan/Play the Game er inviteret til at holde et kort oplæg på høringen ved direktør Henrik H. Brandt.

Andre inviterede oplægsholdere er elitechef Jesper Frigast Larsen, DIF, sikkerhedschef Henrik Kjær Jensen, DBU, direktør Morten Rønde, foreningen Dansk Onlinespil, direktør Mads Øland, Spillerforeningen, generalsekretær Khalid Ali, European Sports Security Association, og generalsektor Jean Francois Reymond fra EU Athletes.

Foto: Mikkelbekke/Flickr

Konference om kvindefodbold

21.-22. juni 2013: Institut for Idræt og Ernæring er den 21.-22. juni vært for den internationale konference 'Women's Football – Played, Watched, Talked About'.

Konferencens formål er at dele viden om kvindefodbold i hele dens bredde: Fra selve spillet og dets udøvere til de mandlige og kvindelige fans samt mediedækningen.

Konferencen er samtidig en mulighed for at præsentere resultater fra det internationale projekt "Feminisation of Football in Europe", der indgår i det EU-støttede projekt 'Football Research in an Enlarged Europe'.

Der er endnu ikke sat navne på keynote-talerne, men flere oplysninger, herunder foreløbige program, call for abstracts og praktiske oplysninger, kan findes på hjemmesiden www.ifi.ku.dk.

Foto: Joe Shihotnik/Flickr

Bay sætter timeprisen for lederarbejde i DIF-foreninger til 400,38 kr. – svarende til en årsløn på 770.000 kr., hvis man omsætter denne værdisætning af de frivillige ledere til lønnede årsværk!

Penge til fattige

Et andet eksempel på DIF's samfundsmæssige velvilje kom ligeledes i januar måned:

"Stor pengedonation til idræt for fattige børn."

Overskriften dækker over et CSR-samarbejde mellem DIF, Føtex og Procter & Gamble om at donere penge til kontingenter, udstyr og stævnedeltagelse til Danmarks fattige børn.

Formålet er ædelt, men hvem er disse fattige børn? Hvem skal i praksis udpege dem? Vil DIF virkelig bede frivillige ledere løse den delikate opgave at udpege de fattige børn i børneflokkene, når man i andre sammenhænge raser over bøvl og bureaukrati for foreningsledere?

Man kan se for sig, hvordan holdlederen med DIF's ansøgningsskema flagrende i hånden råber ud over børneflokkene: "Du er da fattig, Birger, jeg skal lige have dit fulde navn og adresse..."

Tilbage fra bygen af samfundssind står spørgsmålet om, hvor den frivillige idrætsorganisationer anført af DIF og DGI vil hen med al den velvilje i forhold til samfundets mange sociale dagsordener? Vil de pålægge deres lokale foreninger samme samfundssind? Eller vil de mest af alt gøre sig lækre for de tipsmidler, som DIF og DGI lever af, og som nu er under udredning?

En mulig kløft

Så længe tipsmidlerne udelukkende tilfalder det centrale led hos DIF og DGI, mens selve foreningsarbejdet og frivilligheden er lægges i et helt andet økonomisk kredsløb med folkeoplysningsloven som grundlag, risikerer et for kraftigt fokus på og pres for samfundsansvar og opgaveløsning for vel-færdssamfundet hos DIF og DGI at skabe en kløft mellem idrætsorganisationerne og deres lokale foreninger.

Det er en hårfin balance at love samfundssind i toppen uden at underløbe frivilligheden og den lystbetonede del af

idrætten i de lokale foreninger.

For det er jo nok ikke sådan, at hvis den igangværende udredning ville tilkende DIF en fordobling af tipsmidlerne fra ca. 300 mio. kr. til 600 mio. kr., ville DIF til gengæld love politikerne at levere frivilligt arbejde til samfundet for 34 mia. kr. i stedet for 17 mia. kr. i de kommende år?

Det er nok heller ikke sådan, at DGI virkelig mener, at det ville være en god samfundsmæssig forretning at plastre EU-landene til med tennisbaner fremfor landbrug og skovbrug, som det nærmest antydes i dækningen af EU-rapporten?

Radikal kursændring

Særlig interessant er DGI og DIF's aktuelle kurs i perspektiv af den seneste store udredning af idrættens tipsmidler, den såkaldte 'pengestrømsanalyse' under daværende kulturminister Jytte Hildens (S) i 1996. Dengang slog DIF og DGI syv kors foran sig, når kulturministeren højlydt pressede på for flere indsatser for de 'såkaldte idrætssvage grupper som socialt belastede børn og unge, flygtninge og indvandrere, ældre, arbejdsløse m.m.'.

I dag er situationen næsten omvendt, som paneldebatten med idrætspolitiske ordførere fra Folketinget på DIF's udviklingskonference den 28. januar da også viste: DIF slår på idrættens samfundsansvar og samfundsnytte, mens politiske ordførere som Flemming Møller Mortensen (S) og Martin Geertsen (V) distancerede sig fra idrætsorganisationernes selviscenesættelse som målrettede opgaveknusere på det sociale område.

Situationen spejler dybest set det gammelkendte dilemma om balancen mellem idrættens egenværdi og nytteværdi som modydelse for offentlige midler.

Det nye er bare, at DIF og DGI's visere i forbindelse med den igangværende udredning slår ud til den modsatte side af skalaen med samfundsansvar i forhold til dengang under den seneste større pengestrømsanalyse i idrætten midt i 1990'erne. Risikoen er, at det denne gang ikke er politikerne, men DIF og DGI, der kommer til at tage det lokale foreningsliv som gidsel for deres idrætspolitiske positionering.

Slaraffenland for jurister

Anmeldelse: Kampen er ikke forbi, før den sidste jurist har talt. I en tid med voksende kommerialisering og professionalisering af sporten er det forfriskende med en ligefrem debatbog om sportens juridiske problemstillinger.

International dopingkonference

15.-16. august 2013: 'What do we (really) know about doping?' er titlen på The International Network of Humanistic Doping Researchs 2013-konference, der afvikles den 15.-16. august på Aarhus Universitet.

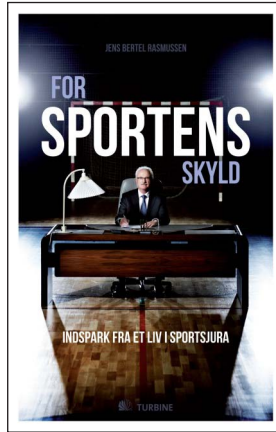
Som titlen antyder, retter netværket, der består af forskere med indsigt i de humastiske og samfundsvidenskabelige aspekter af idrættens dopingkultur, det kritiske søgelys mod dopingproblemet og den viden, der er på området.

Blandt spørgsmålene, som konferencen vil diskutere, er:

- Hvor udbredt er doping, og hvordan bestemmer man omfanget?
- Hvad ved vi om dopingkulturerne?
- Hvilke metoder er værd at forfølge i forskningen og dens forskellige discipliner?
- Hvor er der især behov for mere forskning, og hvilken indsigt kan forskningen på området i sidste ende give?

Blandt de annoncerede hovedtalere er professor Don Catlin, USA, professor Jay Coakley, USA, professor John Hoberman, USA, professor Carsten Lundby, Schweiz, Werner Pitsch, Tyskland, og professor Verner Møller, Aarhus Universitet.

Flere oplysninger om konferencen, herunder call for abstracts, kan findes på hjemmesiden www.doping.au.dk.

Langt oftere, end man skulle tro, sidder jurister fra landets advokatkontorer med i kulissen, når idrættens store konflikter, handler eller aftaler skal finde deres afgørelse.

Men det ligger nu engang i faget, at advokater ofte repræsenterer en part i sagen og nødvendigvis er tvungne til at opretholde en vis diskretion. Advokaternes dilemma mellem på den ene side at have dyb indsigt i mange sager og ofte ganske markante holdninger om uhensigtsmæssige regler eller sagsgange i idrættens verden og på den anden side at have et udkomme ved at repræsentere nogle af parterne og derved i sidste instans leve af at sælge deres særlige ekspertise førte for nylig til den forventede nedlæggelse af Foreningen Idrætsjura, som Svendborgadvokaten Jens Bertel Rasmussen i sin tid var medstifter af.

Foreningen fortsætter efter planen i regi af den noget større 'Foreningen for Entertainment- og Medieret', men det korte af det lange er, at Foreningen Idrætsjura i sine sidste mange år henfaldt til at være en social forening for idrætsinteresserede advokater, der overværede større sportsbegivenheder i kollegialt selskab.

I en verden fuld af konkurser, doping-sager, sponsoraftaler, arbejdsretslige tvister og ballade om konkurrenceforvridning og offentlige tilskud måtte advokaterne ellers gerne blande sig mere kraftfuldt i debatten. Sporten er efterhånden et slaraffenland for jurister og derfor stor ros til idrætsjuraens grand old man, Jens Bertel Rasmussen, for debatbogen 'For Sportens skyld. Indspark fra et liv i sportsjura'. I

bogen øser han af sine uforbeholdne holdninger til en række af sportens mest kontroversielle sager med en ballast fra flere årtiers arbejde på juridiske og disciplinære tillidsposter i diverse specialforbund og rig erfaring fra sit private advokatkontor.

Man kan absolut ikke beskyldte Jens Bertel Rasmussen for at være en knastør jurist i sin skrivestil, snarere tværtimod. Bogens lixtal er ganske lavt, og man savner snarere, at advokaten supplerer sine uforblommede holdninger til bunken af konflikter og juridiske udfordringer i sportens verden med lidt flere egentlige juridiske overvejelser.

Jens Bertel Rasmussen kommer omkring markante begivenheder som Anja Andersens 'fuck-finger', Michael Rasmussens whereabouts, fodboldens økonomiske vanvid, matchfixing og internationale trusler mod sporten. Lidt for ofte er bogen dog mest af alt en slags læserkommentar til mange af de større sager fra dagspressen. Lidt for sjældent kommer forfatteren hele vejen rundt om sagerne og deres juridiske og politiske implikationer.

Bedst er afsnittet om Anja Andersens udvandring fra en håndboldkamp i Aalborg og den efterfølgende sagsbehandling af karantænesagen i DHF og DIF's organer. Her får vi klart et indblik i, hvordan sagen på direkte eller indirekte måder afslørede et utidssvarende reglement og en mangelfuld retssikkerhed i mange af de danske specialforbund.

Alt i alt bliver læseren med indsigt i idrætspolitik måske ikke voldsomt meget klogere af bogen. Dertil er fremstillingen af mange af sagerne simpelthen for overfladisk. Til gengæld er bogen ganske underholdende, og som introducerende litteratur til idrætsjura eller samfundsrelaterede problemstillinger i idrætten for gymnasieelever eller almindeligt idrætsinteresserede vil bogen være velegnet.

Henrik H. Brandt

**For Sportens skyld.
Indspark fra et liv i sportsjura
Jens Bertel Rasmussen
Turbine
220 sider.
Pris (vejl.): 299,-**

Nyhedsbrevet Overblik
Nummer 53 - 13. februar 2013

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk